

Σουρής ο φουκαράς
και ο Μαυρομαράς.

Κι' εγώ με φόβον κι' έντροπήν
έμπρός εις τήν Έπιτροπήν.

Μετά του φίλου Φασουλή τας τόσας παρυστάσεις,
έκάλεσαν και τον Σουρήν να δώση εξέτασεις.
Λοιπόν κι' εγώ αντιπροχθές μετά μεγάλου τρόμου
προσήλθον στον Μαυρομαράν, τον φύλακα του νόμου,
ένω καμπόσοι γνώριμοι και συγγενείς και φίλοι,
πρός τούτοις δέ κι' αδέσποτοι εκ των τριόδων σκύλοι,
με ήκολούθουν εύθυμοι μετά κραυγών και κρότων,
κι' οί διαβάται τρέμιντες περι έμου ήρώτων

Όποιος άπροσδόκητος με συνταράττει σάλος!
πέρσυ μ' εξέτασε Σπανός, κι' έφετος πάλιν άλλος,
διότι σώζει και αυτός τριγών όλίγα ίχνη...
ώς τώρα πάντα σέ Σπανός ή τύχη μου με ρίχνει.
Κι' εν μέσω τόσων μου δεινών, άγωνιών και πόνων,
κι' εις εξέτασεις μυστικάς πηγαίνω καθε χρόνον
κι' ως ο Περιπλανώμενος εκείνος Ιουδαίος,
ο χαστουκίσας τον Χριστόν αντίχριστος Έβραίος,
ήκουε πάντοτε φωνήν άγρίαν «Περιπάτει»,
κι' έβάδιζε κι' έβάδιζε, χωρίς να κλείνη μάτι,
έτσι κι' εγώ στου βίου μου τας άικφόρους φάσεις
άκούω από πάνω μου «θα ειδής εξέτασεις».

Πρός την σοφήν Έπιτροπήν τα βήματά μου τρέπω,
κι' αν κι' έχω το ευτύχημα τα ζω εις την Ελλάδα,
για μιá στιγμή, δέν ξέρω πώς, ένόμισα πώς βλέπω
την Ιεράν Έξέτασιν και τον Τουρκομαράδα.

Ό κύριος Μαυρομαράς, ξερακιχινός όλίγον,
μετά μεγάλης χάριτος το στόμα του άνοιγών,
όλίγας τριγας κάτωθεν όξειας μύτης φέρων,
και ούτε νέος έφηβος, όλλ' όμως ούτε γέρων,
με υπεδέχθη γελαστός και μ' όλη του τη χάρη
μ' ήρώτησε κρυά κρυά «είσαι παπας για πλάρι;»
Ό δέ Λεβιδής, κατισχορ, ως να μην έχη αίμα,
με άμφιβόλου χρώματος και σημασίας βλέμμα,
με χείλη κατακίτρινα και μύτης ίστην κόψιν,
νέος και γέρων ένταυτώ μ' άυστηροτάτην όψιν,
ώς φίλος έπιστήθιος μου έδωσε το χέρι,
κι' εύθις καφφέ ήθέλησε βχυρ να μου προσφέρη,
και εις τους τρόπους της καλής άνατροφής υπείκων,
μου είπε χειρετίσματα και από τον Στεφίκον.

Ήν δέ και Λάπας βουλευτής, φαιδρός και ξουρισμένος,
παχύς και ροδοκόκκινος, πολύ κλά θρεμμένος,
με μύστακα κατάμαυρον, στίλπνην και μαύρην κόμην,
και λέγων κάποτε κι' αυτός την ταπεινήν του γνώμην,
Πλην μετά λύπης έμαθην από φλυάρου στόμα,
ότι δέν είναι γνήσιον το μαύρον τουτο χρώμα,
πώς βάζονται του μύστακος αι τριγες και της κόμης,
καθώς κι' εκείνος βάζεται των Άχαρνων ό κόμητις.
Άλλ' εις αισχράς διχτολάς ποτέ δέν ειδω πίστιν,
και προς τον Λάπαν έχομεν ύπόληψιν άρίστην.

Πλὴν νά ! ἐμβαίνει ζωηρὸς καὶ μεθ' ὀρμῆς μεγάλῃς
μετὰ τῶν ἄλλων δικαστῶν καὶ ὁ Μαυρομιχάλης,
νέος κομψὸς κί' ἀκάματος ὡς τὰς καλὰς μελίτσας,
τὸν Εὐταξίαν ἄλλοτε δεινῶς ξυλοκοπήσας,
Εὐρωτὰς δὲ καλούμενος καὶ παρ' ἐχθρῶν καὶ φίλων
καὶ τοὺς ἐχθροὺς του πολέμων μὲ γνώσεις καὶ μὲ ξύλον.

—
Ἐνα τραπέζι σκιπαστὸ ἀπάνω ἕως κάτω
ἦτο ἑστῆ μέση μὲ χαρτιά καὶ πίνακας γεμάτοι,
ἐπάνω πολυέλαιες καὶ γύρω ἄσπρος τοίχος...
λοιπὸν εἰς ἓνα καθισμα ἐκάθησα ἡσύχως,
ἀφῆκα τὸ μπαστοῦνί μου, καθὼς καὶ τὸ καπέλο,
κί' ἐνόμισα πῶς βρίσκομαι ἀντίκρυ ἑστὸν Σεμπτέλο.
Ἐζήτησα τὴν ἄδειαν ἂν πρέπη νὰ φουμάρω,
προθύμως δὲ ὁ Πρόεδρος μου ἔδωκε τοιγάρου.
(διότι σὰς τὸ λέγομεν κρυφὰ κί' ἐν παρενθέσει
πῶς καὶ πακίτα μὲ καπνὸν εὐρίσκοντο ἑστῆ μέση)
καὶ τὴν κουβέντα ἑστρώσαμε σὰν δηὸ ἀρχαῖοι φίλοι,
ἰψὸν τοῦ γραμματέως του ἐπέτα τὸ κονδύλι.

Μ.— Πού ἐγεννήθητε λοιπὸν ;
Σ.— Εἰς τὴν πετρώδη Σύρον,
τὴν χώραν τῶν Σκουλοῦδηδων καὶ τῶν πολλῶν ταλλήρων.

Μ.— Πόσων ἐτῶν !
Σ.— Τριάκοντα καὶ κἄτι παραπάνω.
Μ.— Κί' ὅμως πολὺ νεώτερον ἐγὼ σὰς ἐκλαμβάνω.
Σ.— Ὅταν κανεὶς μ' ἐντάλματα τρώγη καλὰ κί' πίνῃ,
ἐπὶ καιρὸν νεώτατος καὶ ἀνθηρὸς θὰ μείνῃ.

Μ.— Καὶ ποῖον τὸ ἐπάγγελμα ;
Σ.— Ἐφημεριδογράφος.
Μ.— Αὐτὸ καὶ μόνον ;
Σ.— Ἐκαμα καὶ Συμβολαιογράφος.

Μ.— Τί ἄλλο εἶσθε ;
Σ.— Παιητὴς ἐκ τῶν ἀδικημένων
κί' ἀπορριφθεὶς φιλόλογος μετὰ πολλῶν ἐπαίνων.
Μ.— Ὑπήρξατε ὑπαλλήλος ἐπὶ ὀλίγα ἔτη ;
Σ.— Μόλις ἐν ἔτος, κύριε, μοῦ ἔδιδαν ρουσφέτι.
Μ.— Ἀλλ' ὅμως, ὅπως φαίνεται καλῶς ἐκ τῶν βιβλίων,
ἐλάβετε ποσὸν δραχμῶν περίπου τρισχιλίων.
Σ.— Μπορεῖ κί' ἐκατομμύρια νὰ λέγετε πῶς ἤπρη,
καὶ εἶθε νὰ τὰ ἔπερνα, ἀλλὰ—κακῆ μου μοίρα—
δὲν ἔλαβ' ἄλλο τίποτα, ἐκτὸς δραχμῶν χιλίων,
καθὼς ἀποδεικνύεται εἰς τὸ ἐμὸν βιβλίον.

Ἐν τούτοις, φίλε Πρόεδρε, φρονῶ καλὸν πῶς πρέπει
ὅσαις χιλιάδες ἀπ' αὐταῖς δὲν ἔβλα ἑστὴν τσέπη
νὰ μοῦ τὰς δώσωιν ἑγρήγορα, εἰδ' ἄλλως θὰ φωνάξω
κί' ἀμίσως τὸ δημόσιον εἰς οἶκην θὰ ἐνάξω.
Μ.— Καὶ πόσας ὥρας ἀκριβῶς εἰργάζεσθε ;
Σ.— Καμμὶν...

Ἐλάβρα τοῦ Φιντικῆ τὴν γραμματολογίαν.
Λεβ.— Νά ! κί' ἓνας ἄνθρωπος σωστός ποῦ λέγει τὴν ἀλήθειαν,
καὶ ὄχι θέματ' ἄρρητα, ψευτιάς καὶ παραμύθια).
Μ.— Καὶ ὁ Καζάζης δι' αὐτὸ ποτὲ δὲν εἶπε λέξι ;
Σ.— Καμμιά φορά τὸν ἔβλεπα ἑστῆ χάσι καὶ ἑστῆ φέξι,
διότ' εἰς ἄλλην αἴθουσαν ἐγὼ θὰ εἰργαζόμην,
καὶ ὡς ἐκ τούτου, φαίνεται, μ' αὐτὸν δὲν συνηνώμην.

Μ.— Ἐβλέπατε τὸν κύριον Τρικούπην ;
Σ.— Ἐρ' ἀμάξης
τὸν ἔβλεπα ἑστὰς τελετὰς καὶ εἰς τὰς παρατάξεις.
Μ.— Καὶ δὲν τὸν ἐγνώρισατε οὐδέποτε ;

Σ.— Βεβαίως.
Μόνον τὸν νῦν Πρωθυπουργὸν ἐγνώρισα τυχαίως
εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μικρᾶς θαρρῶ Ἐφημερίδος,
προτοῦ ἀκόμη ὁ σωτὴρ νὰ γίνῃ τῆς πατρίδος.
Ὁ κύριος Καμπούρογλου μ' ἐσύστησε σ' ἐκεῖνον,
καὶ ὠμιλήσαμε πολλὰ διὰ τὸ Βερολῖνον.

Μ.— Ἐστὸ τμῆμα τῆς Ὑγιεινῆς εἰργασθῆς ;
Σ.— Ἀμφιβάλλω.

Μ.— Ἐστῆς Ἀσφαλείας ;
Σ.— Πιθανόν...
Μ.— Δὲν ἐνθυμῆσθε ἄλλο ;
Σ.— Ἐστὸ τμῆμα τῆς Στατιστικῆς μονάχα εἰργαζόμην,
γιατὶ αὐτοῦ, ὡς φαίνεται, κί' ἐγὼ διεκρινόμην.

Μ.— Καὶ τί ἐγράφετε λοιπὸν ;
Σ.— Τῆς χήραις καὶ τῆς κόραις,
ἀνθρώπους, ζῶα, βουλευτὰς...

Λεβ.— Ὁ τέμπορα ! ὦ μόρες !
Μ.— Καὶ ὅταν ἦσθε ἑστὸν σωρὸν καὶ σείς τῶν ὑπαλλήλων
ἐγράφατε εἰς τὸν Ρωμῆον ἢ καὶ εἰς ἄλλο φύλλον ;
Σ.— Ἐστὸν Ἀσμοδαῖον ἐγράφα θαρρῶ καθ' ἑβδομάδα,
ποῦ τὸν Τρικούπη πείραζε μὲ τόσῃν ἐξυπνάδα.

Λεβ.— Αὐτὸς ὁ λόγος σας σ' ἐμὰς ἐντύπωσι δὲν κάνει...

Μ.— Γιὰ τὸν Τρικούπη, κύριε, καὶ γιὰ τὸν Δεληγιάννη
εἰς εἰς δὲν δίνουμε λεπτό ..

Σ.— Ἀλλ' οὐτ' ἐγὼ ἐπίσης.
Δὲν ἔχετε νὰ κάμετε καὶ ἄλλας ἐρωτήσεις ;
Λάπ.— Ὀλίγον σκοτιζόμεθα περὶ ἐφημερίδος...
εἰμὲς γιὰ τὰ συμφέροντα πονοῦμεν τῆς πατρίδος.

Σ.— Καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται, ἀγαπητέ μου Λάπα,
παχαινετε καὶ γίνεσθε βαρβάτος σὰν τὸν Πάπα.

Μ.— Λοιπὸν ἐτελειώσαμεν κί' ἀφήσατέ μας τώρα,
καὶ πάλιν σὰς παρακαλῶ νάλθῆτε καμμιά ὥρα.

Σ.— Ὁ ! εὐχαρίστως... μάλιστα μοῦ κάμνετε καὶ χάρι.

Μ.— Εὐχαριστοῦμεν...

Σ.— Χαίρετε...

Μ.— Εἶσαι παπᾶς γιὰ πλάρι ;

Εἶπον αὐτὰ καὶ κάτωχρος ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης,
ἢ δὲ παρέα ἤρχισε εὐθύς νὰ μ' ἀνακρίνη,
κί' ἀνάμεσα τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πρωτεύουσῃς
ζήτη, ἐβόα ὁ Σουρῆς καὶ ἡ δικαιοσύνη.

Κί' ὅταν τὸ βράδου ἔπεσα κατάκοπος ἑστὸ στῶμα,
καὶ πρὶν καλὰ νὰ σφαλισθοῦν τὰ μάτια μου ἀκόμα,
ἐν ὄνειρον μ' ἐτρόμαξεν ἐκ τῶν φρικωδεστάτων,
ὅπου ἂν ἄλλοι τὸ ἰδοῦν θὰ χάσουν τὰ μυαλά των.
Εὐρίθην ἑστοῦ Συντάγματος ἐπάνω τὴν πλατεῖαν,
ἀλλὰ γιατί ;... δὲν εἰμπορῶ νὰ μαθῶ τὴν αἰτίαν.
Ἐκεῖ λοιπὸν ἀνήσυχος καὶ τρέμων ἰστικόμεν,
συστρέφων τὴν ποιητικὴν κί' ἀκτένιστόν μου κόμην,
πλησίον δὲ ὁ Κατσανδρῆς καὶ κάποιος ἀστυνόμος,
ἀντίκρυ δὲ ὑψώνετο ἀγρία λαιμητόμος.

—
Ὁ Δεληγιάννης παρεκί μὲ τοὺς Βλασσαπούλους,
μὲ Ράδους, μ' Ἀντειαγγελεῖς, μὲ τοὺς Φαρμακοπούλους,
μὲ ὄλον τὸ Συμβούλιον, μὲ ὄλας τὰς γαινίας,
καὶ μ' ὄλας τοὺς ἀγαπητοὺς συντάκτας τῆς Πρωΐας.
Ἐξαίφνης βλέπω γύρω μου ἀμέτρητο ἀσκέρι
μ' ἐντάλματα δημόσια ἑστὸ ἓνα κί' ἄλλο χέρι.

κι' ὄλοι σ' ἐμέ τὰ εἰδείχναν καὶ αὐθαδῶς ἐγέλων...
 κάπου ἐκεῖ διέκρινα θαρρῶ καὶ τὸν Σεμτέλον
 γελῶντα καὶ κραυγαζόντα «Καρατομήσατέ τον !
 βαρὺς ἄς πῆση πέλεκυς σ' αὐτὸν τὸν Περικλέτον».

Μὰ νά ! καὶ ὁ Μαυρομαρᾶς μετ' ἐρυθρᾶς πορφύρας
 καὶ με' ὀημίου πελεκυὶν εἰς τὰς γυμνάς του χεῖρας
 ἐκ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς βιαίως με' ἀρπάζει
 κι' ἐπάνω 'στὸ ἰκρίωμα ὡς γίγας με' τινάζει,
 ἐνῶ παντοῦ ἤκούετο ἀπαίσιός τις γέλωσ
 κι' ἐχειροκρότει ἐξαλλος ὁ κύριος Σεμτέλος,
 προφέρων καὶ Λατινικούς ἐπικηδεῖους στίχους

ὡσάν σπανὸς φραγκόπαπας με' ἀλλοκότους ἤχους.
 Πλὴν ὅταν ἐν ὀνόματι τοῦ καθιστώτος νόμου
 μ' ἐκάρφωσεν ὁ δῆμιος ἐπὶ τῆς λαιμητόμου,
 καὶ οἶχως κἄν ἡ ὄψις του τὸ χρῶμά της ν' ἀλλάξη
 ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς ἀνέβη νὰ με' σφάζη,
 ὦ ! τότε ἀνεπήδησεν ἐξαίφνης ἐκ τῆς κλίνης
 κι' ἐξω φρενῶν ἐφώναξα μετὰ κραυγῶν ὀδύνης :
 « Ἄλλη φορὰ ἐντάλματα 'στὰ χεῖρι μου δὲν πιάνω,
 μὴ με' καρατομήσετε καὶ δὲν τὸ ξανακάνω ».

ὦ ! πόσον τῶναιρον αὐτὸ βερὺ καὶ μαῦρον ἦτο !...
 τὸ ἐνθυμοῦμαι, κύριοι, κι' ἀκόμη τῶρα φρίττω.

Π.—Καὶ πῶς τὰ καλοπέρασες 'στὴν 'Εξεταστική σου ;
 πολὺ ἐνδιαφέρομαι νὰ μάθω κι' ἀποκρίσου.

Φ.—Τὰ περὶ ταύτης, Περικλῆ, θὰ ἴδῃς ἀνωτέρω,
 καὶ νῦν ἄς ὁμιλήσωμεν διὰ τὰ περαιτέρω.

Δασκάλοι ἐπλημύρισαν καὶ δρόμους καὶ πλατείας,
 καὶ βλέπεις γύρω σου μορφὰς χαλκόχρους καὶ παντοίας,
 ὁ ἓνας μ' ἓνα π α ρ ν τ ε σ σ ο ὕ, ὁ ἄλλος μ' ἓνα σάλι,
 αὐτὸς με' κίτρινο βρακὶ καὶ σκούφια 'στὸ κεφάλι,
 ἄλλος με' πράσινα γηαλιὰ καὶ πράσινο καστόρι,
 κι' ὄλοι θαρρεῖς πῶς ἐρχονται ἀπὸ τὸ Γκαζοχωρι.

Κι' ἀκούεις πιά νὰ συζητῆ ἐκεῖνο τὸ μελίσσι :

« Ὁ κύριος Ζυγομαλᾶς ἐμὲ θὰ διορίσῃ. »

« Ὅχι σοῦ λέγω, κύριε διορισμὸν δὲν πέρνεις,
 καὶ εἰς τὸν δρόμον τοῦ Ἑρμοῦ ἀδείκως βόλταις φέρνεις. »

« Ἐσένα σὲ μετέθεσαν εἰς τὴν Κυπαρισσιαν. »

« Κι' ἐσένα 'στὴν Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν. »

« Σὲ βεβαιῶ διορισμὸν Σχολάρχου πῶς θὰ πάρω. »

« Δὲν ξέρεις τί σοῦ γίνεται καὶ τὸν κακὸ σου φλάρο. »

Καὶ με' τὰς μεταθέσεις των καὶ τοὺς διορισμοὺς των
 ἀδιακόπως, Περικλῆ, στριφογυρνᾷ ὁ νοῦς των,
 καὶ ὁς του πιά τρεχάματα 'στοῦ ὑπουργοῦ τῆς σκάλας,
 καὶ συνωθοῦνται ἀναμιξὶ δασκάλοι καὶ δασκάλας,
 καὶ γίνετ' ἓνα π α τ ι ρ ν τ ι καὶ μιὰ ἐργολαβία,
 ἐνῶ ὁ Ρῶμας ἐφθασε ἀπὸ τὴν Μολδαυία.

Π.—Κι' ὁ κύριος Ζυγομαλᾶς εἰς ὄλ' αὐτὰ τί κάνει ;
 Φ.—Φουρνίζει διατάγματα φρικτὰ 'στὸν Δεληγιάννη,
 κι' αὐτὸς ὡς ἀνορθόγραφα εὐθύς τὰ στέλλει 'πίσω,
 καὶ τέλος πάντων δὲν 'μπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω.

Π.—'Αλήθεια κάτι ἄκουσα πῶς ἔκαμαν κι' οἱ Χιώταις.

Φ.—'Αγρίεψαν, βρέ Περικλῆ, κι' ἐκεῖν' οἱ πατριώταις,
 καὶ ἀνωτύμως γράμματα 'στους προὔχοντάς των στέλλουν
 καὶ με' ἀγρίας ἀπειλὰς τοιαῦτα παραγγέλλουν :

« Μισέ Μπουρλῆ, μισί Τζαννῆ, διαβόντρου γυιοί κι' οἱ ἄλλοι
 φουρτοῦνα θὲ νὰ καταβῆ 'στὸ κλούβιο σας κεφάλι »

καὶ ἂν εἰς τὰ κριτήρια τὰ Χιώτικα ἐν 'μποῦνε,
 καὶ οἱ Κατῆδες Τουρκικὰ 'στῆς δίκαις μας 'μιλοῦνε,

ἐν θὲ νὰ 'ὄητενε ποτέσ 'στὸ σπῆτι σας χαῖρι,
 καὶ θὰ σὰς πάρ' ὁ διάτανος τὴν τσάτσα καὶ τὸν κύρη.

Μιὰ δυναμίτι—ὠχονοῦς—τὴν Χιό μας θὲ ν' ἀνάψῃ,
 κι' ἐμεῖς θὰ πάμε 'στὸ Τσεσμέ μὴν τύχη καὶ μὰς κάψῃ.

Καὶ τῶρα κρίνε, Περικλῆ, ἐκ τούτων τῶν γραμμάτων
 τὴν σοβαρὰν κατάστασιν τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων,

κι' ἀφοῦ κι' οἱ Χιώταις ἀναψαν κι' αὐτὸ τὸ καλοκαῖρι,
 τοῦ Ἑλλήνος ὁ τράχηλος ζυγὸν δὲν ὑποφέρει.

Π.—Κι' ἐγὼ εἶμ' Ἑλλήν, Φασουλῆ, ἀλλὰ σὲ ὑποφέρω...
 ὄρσε λοιπὸν ὀηὸ καπελιᾶῖς δι' ὄλα τ' ἀνωτέρω.

Τοῦ Ρωμῆου μας τὸ γραφεῖο—μέσα 'στὸ τηγασεῖο
 τοῦ Σταυριανοῦ κατέβη —κι' ἀπὸ τοῦδε συνορεύει
 με' τῆς βρώμας τῶν Χαυτείων—μ' ἓνα κάποιον Φαρμακεῖον,

Καφενὲ τῶν Ἐὐ Φρονούντων—νύκτα 'μέρα συζητούντων,
 με' μπακάληδες καμπόσους, —κατσα-ζῆδες ἄλλους τόσους,
 μ' οὐρητήρια, σαντούρια —καὶ μιὰ μάνδρα με' γαϊδούρια.